

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 6

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.-
poluletna . . . K 2.-
četrletna . . . K 1.-

Posamezna številka
stane 10 vin.

Št. 23.

V Ljubljani, dne 4. junija 1915.

Leto VIII.

Tajna diplomacija in ljudska zastopstva.

V berlinskem listu »Welt am Montag« piše pl. Gerlach z ozirom na tajnosti diplomacije; to je o tisti službi, ki vzdržuje in uravnava razmere z drugimi državami:

Med vojsko morajo godrnjači molčati. A če bi tudi smeli kritikovati, ostane kritika brezuspešna, ker se nahajamo pred dejstvi.

Drugače bi morebiti izgledalo, ako bi bili narodi že v mirnih časih poučeni o pravem položaju med posameznimi državami.

Zakaj vse tako skrivajo. Ali se mora skrivati vsebina državnih pogodb?

Bismarck, ki je pač nekoliko umeval zunanjo politiko, ni sodil tako. Zelo resno je premišljeval, če naj predloži pogodbo z Avstrijo, kateri je pristopila čez tri leta tudi Avstrija, ljudskim zastopnikom tako v Nemčiji kakor tudi ljudskim zastopstvom zaveznic. Rekel je: Odkrita in poštena politika največ veliko bolj koristi, kakor tajne spletke.

Nič se ni pomišljal, ko je leta 1896. presenetil svet z novico, da je poleg trozvezne pogodbe, ki je bila naperjena prvotno proti Rusiji, sklenil tudi z Rusijo pogodbo. Veliko jih je takrat vpraševalo, zakaj je to povedal, češ da tako spravi Nemčijo v slab glas, a zdelo se mu je potrebno, da te skrivnosti ni zamolčal. Bismarck je živa priča, kako je prav, če se dela tudi zunanja politika javno in ne tajno.

Ne zahtevamo, naj se tudi javno pogajajo, zahtevati se pa mora, da se o tem, kar izkuhajo državniki, pouči javnost in da odobre ljudska zastopstva državne pogodbe.

Zakaj se diplomati tako boje javnosti? Najbrže zato, ker so, česar sami ne slutijo, na to navajeni. Diplomacija je nekaj skrivnostnega, dokler tajno deluje. Če bi Dalaj Lama v Tibetu ne živel tako, kakor živi, da se namreč skriva pred navadnimi smrtniki, bi tudi Tibetčani, ki ga časte, kakor se časti Bog, kmalu znali, da je njih Dalaj Lama človek kakor vsak drugi. Za hokus pokus fidibus mojstra čarovniške

umetnosti se skriva navadno le hokus pokus, če si ga ogledamo z lučjo.

Tajna diplomacija je najslabši ostanek minulega absolutizma, ki se je rešil celo v najbolj demokratične države. Najmanj se je oprijela tajna diplomacija severno ameriških Združenih držav, ki so še mlade. V Evropi pa hodi bodisi v samooblastni Rusiji, bodisi v republikanski Franciji ali pa v Angliji, kjer stoletja vlada državni zbor, diplomacija po starih, izvoženih, slabih skrivnostnih stezah. Ne v Rusiji, kjer vlada car sam in tudi ne v Angliji in v Franciji, kjer gospodari ljudstvo po svojih zastopnikih, nima ljudstvo besede v zunanje političnih vprašanjih. V Angliji sicer nadzira državni zbor zunanjo politiko, a najvažnejše stvari, namreč pogodbe z zunanjimi državami, sklepajo diplomati sami brez nadzorstva poslancev.

Na Angleškem so takoj, ko se je pričela vojska, ustanovili odbor demokratične kontrole, ki hoče temeljito preosnovati zunanjo službo in ki zahteva predvsem naj vse državne pogodbe odobri državni zbor.

Sodim, naj bi to zahtevali vsi narodi.

Sedanje stanje je pač nesmisel. V notranji politiki odločuje državni zbor o vseh stvareh, če so že važne ali ne, v zunanjih stvareh, če tičejo tudi najvažnejše koristi, pa nima pravice, da blekne.

Ljudstvo soodločuje, če gre za koze ali za nakup kakega močvirja.

Ne sme in niti ne more blekniti, če se sklene pogodba, ki veže kako državo desetletja in ki odloča o miru ali o vojski.

Tako je bilo, a tako ne sme tudi ostati. Narode naj strašna vojska vsaj to nauči: vse narode, ker vse narodi enakomerno strašno trpe!

Bodoči mirovni shod naj določi: vse državne pogodbe se morajo javno sklepati, tajne državne pogodbe niso veljavne.

Sedanja vojska bodi zadnja med izobraženimi narodi. Nič ne ojači stališča prijateljev miru tako, kakor če se ne more nobena državna pogodba skleniti, ne da ji pritrudi ljudsko zastopstvo.

Po vojski ne bo države, kjer bi se našla zopet večina ljudstva za vojsko. Ne smejo se zato več sklepati tajne pogodbe.

Jugoslovan. Strokovna Zveza.

Poslovnice tržaške delavske nezgodne zavarovalnice v Trstu.

Delavska nezgodna zavarovalnica v Trstu razglasa: Da se posli nezgodnih zadev po mogočih vojnih dogodkih ne ovirajo, je zavod sklenil, da izpremeni pred nekaterimi meseci pri ljubljanski okrajni bolniški blagajni ustanovljeno poizvedovalnico v poslovalnico. Poverilo se ji je, da samostojno rešuje vse nezgodne zadeve, osobito da sprejema in rešuje naznanila o nezgodah in druge nezgodne posle, da uvede zdravniške preiskave, da odmeri, nakaže in izplača nezgodne odškodnine. Delokrog poslovnice obsega začasno Kranjsko in Translitanijo in se razširi tudi na tiste dežele, ki bi bile odrezane od prometa s sedežem zavoda. Poslovalnica slove: Poslovalnica delavske nezgodne zavarovalnice v Trstu v Ljubljani in ima svoj sedež pri okrajni bolniški blagajni v Ljubljani. Poslovati je pričela posredovalnica dne 27. majnika letos.

× × ×

PRAVNIK.

Postavni dopust veljaven tudi v vojskih časih.

Po določilih postave o trgovskih nastavljenih, § 17, gre nastavljenec vsako leto dopust, ki trajaj najmanj:

Nastavljeni, ki niso še zaposleni 5 let, imajo pravico do dopusta vsaj 10 dni.

Nastavljeni, ki služijo že nad 5 let, imajo pravico do dopusta vsaj 14 dni.

Nastavljeni, ki služijo že nad 15 let, imajo pravico do vsaj 21dnevnega dopusta.

Med dopustom nastaja dolžnost, da se izplača plača.

Če se podeli dopust radi bolezni, se ne sme vračunati v postavni dopust.

Razsodbe o postavnem dopustu.

Trgovskemu sotrudniku je bilo odpovedano s 30. septembrom. Pravico je imel do dopusta 10 dni, ki mu ga tvrdka ni dovolila, marveč je izjavila, da mu od dne odpovedi naprej do izstopa ni treba priti več kakor eno uro na dan v trgovino. Proti tožbi A. za odškodnino je ugovarjal B.: Dogovorilo se je, da velja oprostitev od ostale službe kot nadomestilo za dopust. A. je zanikal ta dogovor. Sodišče mu je verovalo. Razsodilo je, da mu mora tvrdka plačati 133 kron odškodnine za desetdnevni odpadli mesečni zaslužek po 400 kron mesečne plače.

Sodišče je torej razsodilo, da se mora odškodovati uslužbenec za vsak dan zavrnjenega dopusta v višini tiste vsote, ki odpade od mesečne plače na dan. Dvomi se lahko, če taka odškodnina zadošča in če je primerna. Vsekakor je pa važno, ker se je s to razsodbo določila pravica za odškodnino odpadlega dopusta. Postava sama navaja, če se uslužbencu dopust ne dovoli, da lahko takoj izstopi iz službe in da zahteva plačo za dogovorjeno ali pa za po postavi določeno odpovedno dobo.

Dopust mora uslužbenec zahtevati.

Z ozirom na trgovsko postavo se je zahtevala odškodnina, ker se delojemalcu v 20letnem službovanju ni nikdar podelil dopust. Sodišče je razsodilo, da dopusta delojemalcu ni zahteval in se je odklonilna razsodba takole utemeljila: Pač gre odškodnina, če se odreče postavni dopust. A ker se je dokazalo, da delodajalec dopusta, ki

mu je šel, leta 1910. in tudi pozneje ni zahteval, se odškodnina ne more priznati.

Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

Dohodki tobačne režije v vojskitem letu. V prvih sedmih vojnih mesecih se je znižala prodajalna vsota za okroglo 2,300.000 kron. Pod orožje vpoklicani kupujejo zdaj tobak po vojaških limito cenah, kaže se tudi, ker se ni prodajalo v celi Galiciji in v Bukovini. Če pa primerjamo prodajo v istih mesecih l. 1913.—1914. ne glede na Galicijo in na Bukovino, se prepričamo, da se je prodalo v ostalih deželah za 9.900.000 kron več tobaka in tobačnih izdelkov. Izvoz, pred vsem v Nemčijo, se je povišal za 3.300.000 kron.

Naslovi krajnih skupin Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

Bautsch. Anastasia Pretsch, Bautsch in Mähren.

Budjevice. Franc Blätterbauer, Budjevice, Kalvitzgasse 701.

Fürstenfeld. Marie Rieger, Fürstenfeld, Hauptstraße 112 (Steiermark).

Hainburg. Franc Haas, Hainburg a.d. Donau, Marc Aurelstraße 5.

Hallein. Marie Bliem, Oberalm Nr. 90 (Salzburg).

Celovec. Marie Ruttner, Celovec, Kardinalsplatz 7.

Krakov. Polski Związek Zawodowy chrześcijańskich robotników, Krakov, ul. sw. Tomasza 37.

Ljubljana. Mici Blejec, Ljubljana, Soteska 6.

Landskron. Ana Richter, Landskron in Böhmen, Franz Scholzgas-se 27.

Linc. Franc Plöderl, Linz a. D., Hirschgasse 30.

Neutitschein. Franc Schneider, Neutitschein, Mühlgasse 52.

Rovigno. Giovanni Sponza, Rovigno (Istria), Via Madonna delle Gracie 1288.

Sacco. Ferdinand Rech, Sacco (Südtirol).

Schwaz. Ant. Schrettl, Schwaz in Tirol, Kieslinggasse 137.

Sternberg. Emilie Till, Sternberg in Mähren, Römerstädterstraße 39.

Tachau. Marie Beck, Tachau in Böhmen, Gartenzeile 725.

Dunaj-Ottakring. Alojzij Mück, XVI., Enekelstraße 31.

Dunaj-Rennweg. Josefa Wessely, III., Klirmschgasse 24.

Cvitava. Maria Treitner, Cvitava, Melzg. 67.

* Zvezina društva.

× × ×

SKRB ZA ZDRAVJE.

V času vojske je treba, da prebivalstvo zaupljivo izpolnjuje navodila oblastev v interesu javnega, celokupnega zdravstva in zdravja posameznika in poglobitni del nevarnosti epidemij bode odstranjen.

Pred vsem je nujno priporočati, da se kot pitna voda rabi izključno voda iz mestnega vodovoda in sicer neposredno iz pipe, ne pa postana voda, ki se je pretakala po raznih posodah, ker pri taki vodi ni izključeno, da se na katerikoli način okuži.

Agata.

Slabe volje se vrne nekega dne po mali južini od mladih znank nazaj domov. Niso ji ugajale razposajene tovarišice. Godrnjala je. Nemo je korakala po ulicah, na strani je hodila njena spremljevalka.

Gresta mimo cerkve. Odprta je. Večna luč blesketa pred tabernakljem. Agata postane. Rdečica ji prešine lici. Noče izdati, kar čuti, a ker želi miru in ljubezni, premaga boječnost.

»Gospica, trenutek grem v cerkev.«
Družabnica odkima. »Vaša vera zahteva le, da greste ob nedeljah k maši, če Vas nihče drugi noče spremiti, sem Vam rada na uslugi.

Agata se britko smehlja, ko pomišlja na svojo sedanjo in svojo prejšnjo družabnico. Prejšnja bi bila z njo gotovo rada šla v cerkev, tiho bi se bila vsedla v klop in bi jo bila pustila klečati, kolikor časa bi bila želela.

»Grem sama v cerkev, počakajte me nekaj časa!«

»To se ne spodobi. Ne smem Vas pustiti same.«

Agata ničesar ne reče. Pobesi glavo, britko je razočarana. Slana je padla na njeno pobožno dušo.

Ko zvečer doma kleče moli svojo večerno molitev, zopet hlepi njena duša po Bogu. Hitro se zopet obleče in

gre v sobo starega sluga Jožefa. Lahno potrka.

»Komtesa!« zakliče sluga prestrašen.

Ona položi roko na usta in zapre vrata za seboj.

»Jožef, ko sem bila še manjša, ste mi vedno napravljali bezgove piščalke. Kako sem bila vesela, kadar sem brizgala na nje. Zdaj, ko sem starejša, moram tudi drugače žvižgati. Zjutraj, ko vse spi, hočem iti v cerkev in molit. Gospica nočem iti z menoj, saj me ne bo nihče izdal.«

»Vas in izdati,« godrnja starček. Dogovorita se, kdaj da smukne lahko v cerkev in kdaj da se lahko vrne, ne da jo kdo zapazi.

Splazi se v svojo sobo nazaj. Drugo jutro je bila kljub svojim 19. letom prvič sama na cesti, ki je bila še zelo temna. Saj ne bo nihče kaj slabega o meni sodil, si pravi. In Bog? Kako li sodi o moji tajni in neprimerni poti? Čudno, zdi se ji, da se mu je bolj približala, kakor kdajkoli prej.

V cerkvi tiha sveta maša, brez velike gnječe, kakor ob nedeljah; le nekaj pobožnih duš. Mirno gore sveče. Dobro ji de. Poklekne pri nekem stranskem oltarju, kjer prične neki mašnik maševati. Odpre molitvenik, a ne gleda vanj; pobožno sledi z željo po tolažbi sveti maši. Prosi ljubezni in umevanja. Oči ji rose, ko dvigne mašnik jamstvo

ljubezni, sv. hostijo. Predstavlja si veliko, požrtvovalno smrt iz ljubezni na gori Kalvariji. Prvič v svojem življenju sluti veliko morje ljubezni, v kateri sme kristjan živeti.

Sivolasi duhovnik izrazitih potez, ki je videl vsako jutro zbrano malo gručo ljudi, je morebiti zapazil novo molitko in jo je pač pridružil svoji tihi molitvi. Cerkovnik pride in pogasi sveče. Vstane in gre iz cerkve. Svitel dan jo obda, ko pride vun. Smehlja se in hiti domov, kjer jo prijazno sprejme stari služabnik. Prvi svoj beg v cerkev večkrat obnovi. Navadi se, navada ji postane sčasoma dolžnost. Polagoma, sama ne ve kdaj in kako, se izpremeni tudi njen življenjski nazor. Drugače presoja ljudi in razmere kot prej, presoja jih po razmerju nasproti Bogu.

Na zunaj se to dosti ne pozna. Nasproti očetu ostane razmerje staro. Nagaja svoji hčerki in govori z njo o družbi. Sicer je pa mrzel nasproti njēj. Kako li naj zanj toplo čuti?

Agata mora z ozirom na svojega očeta in na družbo večkrat v gledališče. Opolzki klasiki in lepe opere na njo ne učinkujejo. Neka stara igra jo vzplamti.

Igrali so »Požar v dekliški šoli.« Predstavljali so veseljake, brezbožne in nenravne ljudi, seveda povedano je bilo vse v najlepših besedah. Iz zaveda se vrne domov hči, pošteno, zelo

Najboljše varstvo proti okužbi pa je stroga snažnost, osebna snažnost in snažnost po hišah in stanovanjih ter zmernost v jedi in pijači; varovati se je tudi nezrelega in pokvarjenega sadja ter surovih neprekuhanih jedil.

Naloga hšinih gospodarjev in pa tudi strank je vzdrževati vedno strogo snago v hišah in stanovanjih, na dvoriščih in po straniščih; morebitne greznice morajo biti vedno v redu, gnojišča dobro pokrita in se mora gnoj odvažati vsaj vsak teden.

Glede **gostiln, kavarn, prenočišč in izkuhov** pa odreja podpisani mestni magistrat sledeče zdravstveno-varstvene naredbe:

V izvrševanju obrta je skrbeti za **največjo snažnost**, tako glede pripravljanja in shranjevanja jedil in jestvin sploh, glede oddaje pijač, kakor tudi glede obrtnih prostorov, namiznega in posteljnega perila, posod stranišč itd. Zlasti se strogo zaukazuje, da se mora sproti vsak kozarec, predno se znova natoči vanj kaka pijača, splakniti v sveži vodi.

Strogo je prepovedano že rabljene namizne prte škropiti z vodo, predno se znova operejo in jih stiskati v stiskalnicah, da zadobe obliko sveže opranega perila. Pri pripravljanju jedi se smejo uporabljati le sveže tvarine, zlasti pa je paziti na najboljšo kakovost masti in mesa, ostanki jedi se smejo porabiti le, v kolikor niso pokvarjeni, in izključno le pod pogojem, da se gostom označijo kot ostanki. Brez izjeme je pa prepovedano natakati ostanke iz kozarcev in sodčkov in pa pod pipo nakapano pivo. Aparate in cevi pri uporabi ogljikove kislisine za pritisk je snaziti strogo po predpisih.

pametno dekle. Oče mora marsikaj skriti, kar se ne spodobi očesu deklice: več knjig in podob. Ni li precej podobnosti med junakom te igre in njenim očetom? Ni li tudi že prej skrtil slike, ko je prišla k njemu, ko jo ni pričakoval.

Spomni se raznih malenkosti. Ko se gledalci smejejo šaljivi igri, dozoveva v Agatini duši novo izpoznanje. Solze ji zarose v očeh.

»Grofica, ne vem, kaj mislite, a v loži se človek ne sme udati svojim zasebnim čuvstvom,« opozori mrzlo vzgojiteljica.

»O marsikaterem predmetu bi pisala žaloigro, o katerem pišejo drugi burke,« ji odgovori.

Vzgojiteljica skomizgne.

× × ×

Velikanoč mine in resni postni čas ž njo. Agata se je nekoliko pred veliko nočjo izpovedala pri tistem starem duhovniku, ki je zjutraj maševal. Osamljenka je našla pravega prijatelja. Izpovedala se je drugače, kot prejšnje čase. Zrelejša je postala. Duhovnik je bil temeljit; ni vprašal ničesar zaman, sočustvoval je ž njo. Opominjal jo je, naj sprejme večkrat sv. zakramente.

Tresla se je ko je pokleknila, a ko je vstala, se je veselila in bila je zelo srečna.

Tla v obrtnih prostorih je treba pogostoma snažiti in paziti, da se ne pljuje nanje. Stranišča in pisoarji morajo biti vedno snažni in zračeni ter zvečer dobro razsvetljeni, sploh vedno v takem stanju, da se jih more vsak poslužiti, ne da si zamaže obleko ali obušalo. Vrhu tega se morajo vsak dan oprati tla in pa sedeži, kakor tudi kljuge na vratih stranišč in pisoarjev.

Psom dajati pijačo ali hrano na krožnikih, ki se rabijo tudi za goste, je nedopustno. Nujno se priporoča oddajati gospom kruh le v posameznih kosih, ne pa ga razpolagati gostom po košarah in krožnikih, s tem se zabrani zdravju kvarno in neokusno otipavanje peciva in pa onesnaževanje po muhah ter zapraševanje.

Mestni magistrat se bo prepričeval po posebnih svojih organih o izvršitvi teh naročil in bo postopal proti nemarnikom kar najstrožje.

Prestopki se bodejo v zmislu ministrske naredbe z dne 30. septembra 1857 (drž. zak. 198) kaznovali.

Ta razglas je pribiti v obrtnih prostorih na primernem kraju, da ga more vsakdo čitati.

× × ×

To je razglasil mestni magistrat. V sedanjih hudih časih naj se vsak ravna po njem. V razglasu je več tujk, ki jih hočemo potolmačiti, da lahko važna navodila vsakdo razume.

Interes = korist. Epidemija = nalezljiva (kužna) bolezen. Aparat = priprava, stroj. Organ = uslužbenec kake oblasti.

× × ×

»Kralj morja«, velika senzacionalna drama v treh dejanjih, je na sporedu v »Kino Central« v deželnem gledališču v Ljubljani v soboto, 5., nedeljo, 6. in ponedeljek, 7. junija. Poleg tega nas to kinematografično gledališče povede tudi v prelesti beneških lagun, z naših bojišč si je pridobilo mnogo novih kinematografičnih posnetkov. Na sporedu sta tudi dve komični točki »Richardove nezgode« in »Laž ima kratke noge«. Posebno v nedeljo je toliko predstav, da si vsakdo lahko ogleda ta zanimivi spored. To je v nedeljah pač najboljša in najcenejša zabava. V nedeljo se vrše predstave ob pol 11. uri dopoldne ter ob 3. in pol 5. uri popoldne, 6., pol 8. in ob 9. uri zvečer. — Od torka, 8. junija, do četrta, 10. junija, je na sporedu »Tema in nje last«, drama v šestih dejanjih.

Vojni dogodki

od 25. do 31. maja 1915.

Severno bojišče. Ob Prutu in v južnovzhodni Galiciji ni bilo važnejših dogodkov. Pri Stryju in Drohobiczu so zavezniške čete zopet napredovale. Przemysl je obkoljen, le majhen kos proti vzhodu, kjer teče železnica v Lvov, je še prost. Pri Radymnu (severno od Przemysla) so zavezniški zopet izvojevali veliko zmago; ujeli 25.000 Rusov in uplenili 64 topov in 64 strojnih pušker 14 municijskih voz. Neznaten uspeh so Rusi dosegli pri Seniawi (severno

od Radimna), kjer so se morale zavezniške čete umakniti čez San. Pri Kielcah na Poljskem so naši v zadnjih bojih ujeli do 7000 Rusov.

Na **nemško-ruski fronti** ni bilo večjih dogodkov. V Kurlandiji se boji vrše na približno istih točkah, kakor predminoli teden. — Helsingsfors na Finskem je bombardiral nemški Zepelin.

Na **zapadnem bojišču** se boji krog Ypresa in na črti Lille-Arras nadaljujejo; Angleži in Francozi so nekaj napredovali, Nemci pa tudi na par točkah. Posebnega nič.

Na **jugozapadnem bojišču** so se boji že razvili. Italjani so zaenkrat na več točkah prodri čez tirolsko, koroško in primorsko mejo, a bili kmalo ustavljeni. Pri Caprile so naše strojne puške uničile dve italjanski stotnji. Na Tirolskem so Italjani prišli do Ale in Primörja. Pri Kobaridu, Plaveh in severno od Gorice so bili italjanski napadi odbiti. Izjalovil se je tudi italjanski poizkus, da bi pri Tržiču prekoračili Sočo. Naši pomorski letalci so 28. t. m. ponoči zopet bombardirali Benetke in napravili mnogo škode. — V tržaškem zalivu je 30. t. m. ponoči velik tuj parnik zadel na mino in se potopil. — Italija je proglasila blokado avstrijske in albanске obali.

Na **balkanskem bojišču** nič novega.

Ob **Dardanelah** so imeli zavezniški v zadnjem tednu zopet hude izgube na kopnem in na morju. Razen več ladij, ki so jih poškodovale turške granate s kopnega je neki nemški podmorski čoln, ki se je bil vtihotapil v Sredozemsko morje, torpediral in potopil angleški bojni ladji »Triumph« (v saroškem zalivu) in »Majestic« (ob vhodu v Dardanele) ki sta imeli po krog 15.000 ton obsega. Razen tega je nemški podmorski čoln pred Dardanelami težko poškodval neko veliko angleško oklopnico, ki je imela od 16—19.000 ton obsega. — Pred **Bosporom** je turški podmorski čoln torpediral in potopil rusko oklopno križarko »Pateleimon«, na kateri je bilo 1400 mornarjev, ki so vsi utonili.

Škodljivo

učinkuje mrčes v kuhinji, kleti, vrtu, vinogradu, hiši in hlevu; zato se mora stenice, bolhe, uši, muhe, ščurke, grile, molje in drugi mrčes temeljito iztrebiti; zakaj s svojim oblezenjem smetij in potem jedil razširjajo te živali bolezn, molji, grili, ščurki, peresne uši pa povzročajo škodo v hiši. Stenice, bolhe, uši nadlegujejo ljudi in živali. Ves ta mrčes v stanovanju, kuhinji, hlevu in vrtu pokonča takoj in zanesljivo **Fellerjev pristni mrčesni prašek »Elsa**, ki prekaša vsa druga sredstva zoper mrčes. 5 velikanskih škatelj K 5.—, 1 škatljo kot priložilo k zavoju K 1.— pošlje edino pristno **lekarnar E. V. Feller, Stubica Elsa trg šte. 264 (Hrvatsko).**

Okno v svet.

Število samo ne odloči. Ko je nekdo vprašal kralja Agisa, kako močni da so Špartanci, je odgovoril: Zdelo se ti bo, da je Špartancev veliko, ko jih boš videl, kako da se vojskujejo.

Cela armada — boter. »Voss. Ztg.« piše: Najmlajši princesinji nemškega

prestolonaslednika namerava ob krstu poleg drugih botrov kumovati cela V. armada, ki ji poveljuje nemški prestolonaslednik.

Pokvarjeno slanino so prodali v Schafferjevi mesariji v Gradcu nekemu ključavničarju. Ključavničarja je bolel želodec, ko jo je pojedel. Drugi dan je šel zopet kupit slanino tja, dali so mu popolnoma pokvarjen kos, v katerem je bilo vse polno črvov. Ključavničar je mesarja naznanil. Zavod za preiskovanje živil je preiskal prodajalno. Našli so kos slanine, ki je bil že poldrugo leto star. Mesarjem Rudolfu in Francu Schaffer je prisodilo sodišče 14dnevni zapor.

× × ×

Žrebanje efektne loterije »Slovenske Straže preloženo. Vsled nerednih poštih zvez nam je bil onemogočen v zadnjih dneh pregled po deželi prodanih srečk. Zato smo bili primorani **žrebanje efektne loterije Slovenske Straže**, ki bi se moralo vršiti dne 31. maja 1915, **preložiti na 26. oktobra 1915 ob 6. uri zvečer.** »Slovenska Straža«.

Izdajatelj Fran Ulreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

Moj ljubljenec je



„ELSA-FLUID“

„Nikak čudež! Kolikokrat sem si nakopal vsled prehlajenja ali prepiha bolezen, in ako je bil moj glavo ali zobobol še tako neznošen, ali me je mučil nahod ali trganje po udih, Fellerjev Elza-fluid, moj ljubljenec, mi je vselej pomagal. A tudi v zdravih dneh vem ceniti njegovo, živčevje osvežujoče učini, kovanje. Vsakdanje umivanje z njim olepša kožokrepi oči in povzroči dober občutek!“

Tako in enako se izražajo vsi oni, ki uporabljajo redno Fellerjev fluid na priporočilo. Ta dokaz, tako mal in ponižen, brez kričeče reklame, samo v svarilo pred ničrednimi ponaredbami zadostuje, kajti prepričali so se mnogi že sami, da Elza-fluid tudi izpolni, kar obljubi. Pri vsem tem pa je vendar po ceni 12 steklenic stane povsod 6 kron franko.

Zaprte, slab tek, draženje k bljuvanju, gorečica, želodčne težkoče so simptomi, ki jih ne smemo zanemarjati. 6 škatlic Fellerjevih rhabarbara kroglice z znamko „Elza-kroglice“ stane le 4 K 40 vin. franko. Hišni zdravnik Vam rad pove kdaj in kako je uporabljati oba izdelka. Ampak morata biti prava, katere izdeluje

Iekarnar E. V. FELLER, Stubica
Elza trg št. 264 (Hrvatsko).

Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc
Ljubljana, Rimska cesta št. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balsam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, krepljeno in slast do jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti ogujivanju otrok in proti potanju nog, škatlica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde kože, steklenica 70 v.
„Sladin“ za otroke, škatla 60 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec krepljeno sredstvo, steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrsten pripomoček proti kašlju, steklenica 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v in 4 krone 80 v.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.
Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavio, nogavio, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih roboev, ovratnikov, zavratnic, volne, bombaža, suknaa itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

Špešno blago

Žimernne cene

Cene najnižje.

Cene najnižje.

Pozor, slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in priporočljivi domači manufakturni trgovini

Janko Češnik
(Pri Češniku) LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

v kateri dobite vedno v veliki izbiri najnovejše blago za ženska in moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg št. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebščine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznana nizke cene!

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha.

Vedno sveže blago!

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

prtljiče, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadržniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4 ³/₄ 0/0

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4-75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.